

stille sig i det videre forløb. Hr. Søndergaard har jo fuldstændig ret i, at uanset om det hedder et folketingsvalg eller ej, må partierne dér fremlægge over for vælgerne, hvad det er for et scenario, man så ønsker at gå videre med, også i forhold til om der er andre, der også stemmer nej eller ej.

Men i første omgang må det jo være sådan, at det traktatgrundlag, der er, er gældende, og at forfatningen dermed er faldet, hvis det bliver et nej i ét land.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Er hr. Søren Søndergaard enig med mig i, at der er en usalig trang hos japartierne og har altid været det til, at man sådan skal botanisere i motiverne for et nej?

Vi skal huske, at det afgørende ikke er, at vi siger nej her, men det afgørende er jo, at vi anbefaler befolkningen at gøre det. Det, vi taler om, det, vi sigter hen mod, er en folkeafstemning. Her er den trang til altid at skulle botanisere i motiverne og finde ud af, hvis nej det nu var. Var det nu fru Pia Kjærsgaards eller var det hr. Søren Søndergaards? Jamen et nej bliver befolkningens nej.

Det er også derfor, at det er så fuldstændig urimeligt, når regeringen lægger op til, at det er nejpartierne, der bagefter skal bestemme, hvad der skal ske med det nej, for det er jo deres nej. Nej, det er ikke. Det er Danmarks nej, det er befolkningens nej. Og det er det, en statsminister og en regering har pligt til at håndtere bagefter.

Jeg vil lige høre, om vi er enige i den der grundlæggende, principielle fejl hos japartierne.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg tror, jeg kan svare hr. Langballe og hr. Thulesen Dahl under et. I Enhedslisten er vi fuldstændig enige i den opfattelse, for jeg tror ikke, man kan være andet end det her. Jeg tror ikke engang, at statsministeren ville kunne drømme om at påstå andet end, at hvis bare et enkelt land – det behøver ikke at være Danmark, det kunne også være et andet land – siger nej til denne unionsforfatning, er den faldet, så eksisterer den ikke længere.

Så må man jo gå videre derfra, hvor man hele tiden har stået. Hvis der er nogen, der ønsker, at man skal gå i én retning, må de fremlægge det, og hvis andre ønsker en anden retning, må de

fremlægge det. Men unionsforfatningen er faldet, i det øjeblik bare ét land stemmer nej.

Så er der spørgsmålet om, hvad konsekvensen er, hvis det er Danmark eller Danmark er blandt de lande, der stemmer nej. Der er selvfølgelig stor forskel på, om det er en situation, hvor Danmark er det eneste land, der stemmer nej, eller der er en række lande, der stemmer nej.

Det er klart, at hvis der er en række lande, der stemmer nej, eksisterer der nok en mulighed for, at hele systemet kommer op til revision. Hvis det derimod kun er Danmark, der stemmer nej, kan man jo risikere, at de andre bliver ved med at have gardinerne trukket ned for vinduerne og siger: Det går ufatteligt godt, det er bare danskerne, og vi kan bare køre videre.

I den situation må Danmark selvfølgelig overveje, hvad vi så gør. Her er det altså vores opfattelse, og det er så der, hvor vi adskiller os fra i hvert fald de meldinger, der kom fra fru Pia Kjærsgaard, at der må være et folketingsvalg, hvor partierne fremlægger deres holdninger, og hvor befolkningen så tager stilling på basis af den diskussion.

Netop i den situation er det helt urimeligt, at der er nogen, der stiller sig op og tager patent på, hvad nej er et udtryk for. Man kan ikke tilde sig at sige, at nej er et udtryk for, at man vil helt ud af EU, eller at nej er et udtryk for, at man vil have fem nye undtagelser, eller at nej er et udtryk for, at man vil have ti nye undtagelser. Hvem kan afgøre det? Hvem kan gå ind i hver enkelt vælgers hoved og træffe den beslutning? Det er der ingen, der kan.

Den rigtige måde i den situation er at tage et folketingsvalg, hvor partierne kan fremlægge deres synspunkter, hvor vælgerne kan afgøre det, og hvor Folketinget derefter træffer en beslutning om Danmarks forhold til EU. Hvis den beslutning indebærer afgivelse af suveræniteten, er det klart, at det selvfølgelig igen kræver en ny folkeafstemning for at få den godkendt i befolkningen.

Kl. 14.30

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Jeg er da fuldstændig enig med hr. Søren Søndergaard i, at det kan være svært at tolke, hvad der ligger i det ene nej og i det andet nej, og især hvis vi skal ind i hvert enkelt hoved på den del af befolkningen, der vælger at stemme nej.

Men nu bliver jeg endnu mere forvirret, for jeg hørte hr. Keld Albrechtsen fra samme parti